

Forslag til endringer i kapitlene 2.2 og 3.3 i rammeplanen til allmennlærerutdanningen. Endringene er merket med kursiv.

2.2 Oppbygning og organisering

Allmennlærerutdanning er en fireårig yrkesutdanning på 240 studiepoeng. Utdanningen omfatter en obligatorisk del på 120 studiepoeng og en valgbar del på 120 studiepoeng.

Utdanningens obligatoriske del består av

pedagogikk	30 studiepoeng
<i>Religion, livssyn og etikk</i>	20 studiepoeng
matematikk	30 studiepoeng
norsk	30 studiepoeng
grunnleggende lese-, skrive- og matematikkopplæring	10 studiepoeng
praksisopplæring som en integrert del av studieenheter	20–22 uker

Utdanningens valgbare del består av

valg mellom skolerelevante fag	120 studiepoeng*
--------------------------------	------------------

* Disse skal omfatte minst 60 studiepoeng i fag som tilsvarer fag i grunnskolen. Fagene kan være påbygging av fag i obligatorisk del eller nye fag med minst 30 studiepoengs omfang og skal omfatte fagdidaktikk og til vanlig praksisopplæring. Inntil 60 studiepoeng kan være andre skolerelevante studier av ulikt omfang. Institusjonen avgjør om studiene er relevante for arbeid i grunnskolen.

Studentene kan rette utdanningen mot lavere trinn i grunnskolen ved å velge flere fag, eller mot høyere trinn ved å velge færre fag. Tilsetting for undervisning i norsk, matematikk eller engelsk på 8. – 10. årstrinn, forutsetter minst 60 studiepoeng relevant utdanning for tilsettingsfaget. Natur, samfunn og miljø som integrert studietilbud kan defineres som et fagområde i grunnskolen.

Institusjonene utarbeider planer for fag som ikke er med i rammeplanen. Ved påbygning av fag utover 30 studiepoeng vil fagdidaktikken i hovedsak være rettet mot ungdomstrinnet dersom ikke fagets egenart tilsier noe annet.

Avhengig av de fagvalg som er gjort i de tre første årene, og universitetenes og høgskolenes tilbud og opptaksreglement til masterstudiet, kan det fjerde året innpasses som en del av et masterstudium.

Samisk allmennlærerutdanning

Samisk allmennlærerutdanning rekrutterer norske, svenske og finske studenter som har samisk som første- eller andrespråk. Den samiske elevens livsverden er det sentrale utgangspunktet for lærere i samisk skole, og opplæringen skal omfatte variasjonen og mangfoldet i det samiske samfunnet. Samisk allmennlærerutdanning har som mål å kvalifisere studentene for å gi opplæring i og på samisk i alle fag.

Allmennlærerutdanning for døve

Allmennlærerutdanningen for døve retter seg mot studenter som er døve eller hørselshemmede og har norsk tegnspråk som sitt førstespråk. Enkelte fag er tilpasset slik at de kvalifiserer for å gi en opplæring som tar utgangspunkt i behovet hos døve eller hørselshemmede elever som bruker tegnspråk.

Allmennlærerutdanning med særskilt profil

Den enkelte institusjonen utvikler studietilbud ut fra lokale behov og ressurser. De kan tilby allmennlærerutdanning med særskilt profil. Eksempler på profiler på utdanningen kan være: særskilt vekt på enkeltfag eller faggrupper, innretning mot ulike nivåer eller funksjoner i opplæringssystemet, vekt på ledelse og organisering av opplæring eller særskilt vekt på det minoritetsspråklige og flerkulturelle.

Fag i allmennlærerutdanningen

	Allmennlærer- utdanning	Samisk allmenn- lærerutdanning	Allmennlærer- utdanning for døve
Obligatoriske fag	<i>Studiepoeng</i>	<i>Studiepoeng</i>	<i>Studiepoeng</i>
Pedagogikk	30	30	30
<i>Religion, livssyn og etikk</i>	20	20	20
Norsk	30	30	
Matematikk	30	30	30
GLSM	10	10	10
Samisk		30	
Norsk for døve			30
Norsk tegnspråk			30
Valgbare fag			
Grunnskolens fag	60 eller 2 x 30	30	30
Grunnskolens fag / skolerelevante fag	60 Enheter av ulikt omfang	60 Enheter av ulikt omfang	60 Enheter av ulikt omfang

Grader

Dersom lærerstudiet er lagt opp slik at det tilfredsstillende kravene i institusjonens reglement, kan studentene etter tre år be om å få tildelt en bachelorgrad. Denne graden gir ikke undervisningskompetanse. Navnet på graden fastsettes av utdanningsinstitusjonen. Ordet *lærer* kan ikke inngå i benevnelsen.

Internasjonalisering

Institusjonene skal legge til rette for at studentene i de enkelte delene av utdanningen får et internasjonalt perspektiv på studiefag og lærerarbeid.

Institusjonene skal også legge til rette for at studentene kan ta deler av utdanningen i utlandet. Det skal fastsettes vilkår for at studentene får godkjent oppholdet som del av fagstudiet og av praksisopplæringen.

3.3 Religion, livssyn og etikk (RLE)

20 studiepoeng

Formål og egenart

Religioner og livssyn gjenspeiler menneskers dypeste spørsmål og har gjennom historien bidratt til å forme individ, fellesskap og samfunn. Kristen tro og tradisjon har i særlig grad preget norsk kultur og historie, på mange plan. Det gjelder blant annet høytider og skikker, moral og rett, språk og litteratur, musikk og kunst. Samtidig blir det norske samfunnet i økende grad sammensatt av grupper som har sin bakgrunn i andre tros- og livssynstradisjoner, religiøse eller ikke-religiøse.

RLE-faget er tverrfaglig. Det har røtter i ulike akademiske fagtradisjoner, særlig religionsvitenskap, kristendomskunnskap, teologi, filosofi og idéhistorie, men faget står også i nær forbindelse med en rekke samfunns- og kulturfag. Faget har også viktige estetiske perspektiver.

Lærerstudentene skal utvikle kompetanse i å forstå så vel norsk kultur og tradisjon som den flerkulturelle virkeligheten. Som det tilsvarende faget i grunnskolen har RLE i lærerutdanningen en brobyggerfunksjon og skal bidra til å skape forståelse, respekt, åpenhet og fredelig sameksistens. Faget skal bygge opp under felles verdier og fremme toleranse og aksept for ulikhet, i samsvar med menneskerettighetene.

Opplæringsloven legger til grunn at undervisningen i grunnskolen skal være objektiv, kritisk og pluralistisk. Faget RLE i lærerutdanningen skal i samsvar med dette følge allmennvitenskapelige normer, være saklig og upartisk og presentere ulike verdensreligioner og livssyn på en objektiv, kritisk og pluralistisk måte og slik at hver religion og hvert livssyn blir framstilt med respekt. Vektingen mellom kristendom og andre religioner og livssyn skal være om lag som i læreplanen for grunnskolen.

Målområder

Arbeidet med målområdene skal sikre faglig utvikling i et vekselspill mellom teoretisk kunnskap, didaktisk refleksjon og praksiserfaring. Faget skal også bidra til studentenes personlige vekst og refleksjon over egen verdiforankring og praksis.

Faglig og fagdidaktisk kunnskap

Religioner og livssyn

Studentene skal

- ha kunnskap om kristendom i historisk og aktuelt perspektiv: troslære og etikk, viktige skikkelser, kristne ritualer og høytider, religiøse symboler og lokal praksis knyttet til Den norske kirke og andre kristne trossamfunn
- ha kunnskap om Bibelen – dens tilblivelse, inndeling, hovedinnhold, sentrale fortellinger og litterære uttrykksformer – og om Bibelens betydning som kultur- og troskilde
- ha kunnskap om hinduisme, buddhisme, jødedom og islam, deres skriftradisjoner og betydning for kultur og tro, og kunne drøfte likheter og forskjeller i ulike religiøse tradisjoner og praksiser
- ha kunnskap om sekulære livssynstradisjoner, blant annet livssynshumanismen i Norge, og den betydning disse tradisjonene har for kultur- og livssynsforming

- ha *kunnskap om* utviklingen av det religiøse livet i verden i dag og ha forståelse for den betydning religion og livssyn har for individet og samfunnet, inkludert kjønns- og likestillingsperspektivet

Etikk og filosofi

Studentene skal

- ha kunnskap om grunnleggende etiske teorier om etiske verdier i de viktigste religions- og livssynstradisjonene
- forstå betydningen av religion og livssyn for barns sosialisering, inkludert kjønns- og likestillingsperspektivet
- kjenne til sentrale tenkere og ideer fra Vestens filosofihistorie, med særlig vekt på menneskesynet
- ha kunnskap om og kunne drøfte betydningen av ulike menneskerettskonvensjoner, for eksempel verdenserklæringen om menneskerettighetene, FNs internasjonale konvensjoner om menneskerettighetene, FNs barnekonvensjon og ILO-konvensjonen om urfolk og stammefolk i selvstendige stater

Å være lærer i RLE

Studentene skal

- ha kunnskap om grunnskolefagets historie, begrunnelse, innhold og formål og det regelverket som gjelder for faget
- være i stand til å planlegge, gjennomføre og vurdere *RLE*-opplæring på en selvstendig og faglig gjennomtenkt måte
- ha *bevissthet om hvordan kravet om de 5 grunnleggende ferdigheter i kompetansemål kan integreres i RLE*
- kunne legge til rette for lokal tilpasning av opplæringen
- kunne gi tilpasset opplæring med respekt for elevenes tros- og livssynsgrunnlag
- ha *innsikt* i oppgaven som verdiformidler i et flerkulturelt samfunn

Samhandling og refleksjon

Studentene skal

- ha yrkesetisk kompetanse og kunne reflektere over sin rolle som *RLE*-lærere
- kunne utvikle tillitsforhold og samarbeid med elever og foreldre/foresatte med ulik kulturell og religiøs bakgrunn
- kunne *veilede* elevene i *deres arbeid med* eksistensielle spørsmål av etisk, religiøs og livssynsmessig art
- kunne drøfte etiske spørsmål på grunnlag av faglig kunnskap og innsikt i elevenes livssituasjon
- kunne bruke faglig og praktisk kompetanse innenfor *RLE*-faget i dialog og samarbeid med andre fag

Påbygning

10 studiepoeng

Som påbygning til den obligatoriske studieenheten kan det tilbys en *RLE*-enhet på 10 studiepoeng. Påbygningsenheten har egenverdi som kompetanseheving og kan være nødvendig ved videre studier.

